

PLA DE MESURES ANTIFRAU

**FUNDACIÓ PRIVADA PER A LA RECERCA I LA
DOCÈNCIA SANT JOAN DE DÉU**

1.- PREÀMBUL

1.1. Context normatiu

Arran de la Pandèmia de COVID19, el Consell Europeu va aprovar un extens paquet de mesures de suport el 21 de juliol de 2020. Dins d'aquest marc, s'inclou el Pla de Recuperació per a Europa, del qual en forma part l'Instrument de Recuperació Europeu (Programa Next Generation EU) per impulsar la reactivació econòmica i reparar els danys de la pandèmia.

El programa està suportat per dos instruments financers principals: (i) El Mecanisme Europeu de Recuperació i Resiliència (**MRR**) i (ii) l'ajuda REACT-UE. En particular, el 12 de febrer de 2021, es va aprovar el Reglament (UE) 2021/241, que estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència, aplicable directament a tots els estats membres des de la seva publicació.

Segons aquest Reglament, si un estat membre vol rebre suport financer, ha de presentar un pla de recuperació i resiliència a la Comissió, que ha de incloure un programa detallat de reformes i inversions. Aquest pla ha de preveure un conjunt complet de mesures per a la implementació d'aquestes reformes d'inversió pública, i també pot incloure programes per fomentar la inversió privada. Es requereix que aquests plans incloguin un sistema per protegir els interessos financers de la UE, així com la prevenció, detecció i correcció de conflictes d'interessos, corrupció i frau en l'ús dels fons.

Així, Espanya va presentar el seu Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (**PRTR**), aprovat pel Consell de la UE el 13 de juliol de 2021, que inclou un conjunt d'inversions i un programa de reformes previst.

Per complir amb aquestes exigències, Espanya va establir l'Ordre HFP/1030/2021 el 29 de setembre, que configura el sistema de gestió del Pla. Un dels elements clau d'aquest sistema és el pla de mesures antifrau, establert a l'art. 6, que requereix que qualsevol entitat participant en el PRTR disposi d'un pla antifrau per garantir la utilització adequada dels fons segons les normes aplicables.

1.1.1. Normativa aplicable

Tenint en compte tot l'anterior, entre la normativa aplicable cal destacar:

Normativa Europea

- Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, del 18 de juliol de 2018, sobre normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament Financer de la UE).
- Reglament del Consell (EC, Euratom) 2988/1995, del 18 de desembre del 1995, sobre protecció dels interessos financers de les Comunitats Europees.

- Reglament del Consell (EC, Euratom) 2185/1996, d'11 de novembre de 1996, sobre les verificacions in situ i les inspeccions per protegir els interessos financers de les Comunitats Europees contra el frau i altres irregularitats.
- Reglament (UE, Euratom) 883/2013 del Parlament Europeu i del Consell, d'11 de setembre del 2013, sobre les investigacions conduïdes per l'Oficina Europea Anti-Frau (OLAF).
- Directiva (UE) 2017/1371 del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de juliol de 2017, sobre la lluita contra el frau als interessos financers de la Unió per a mitjans de legislació penal.
- Directiva (UE) 2019/1937 del Parlament Europeu i del Consell, del 23 d'octubre del 2019, sobre la protecció de les persones que informen de l'incompliment de la legislació de la Unió.
- Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, pel qual s'estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència.

Normativa estatal

- Llei Orgànica 1/2019 del Parlament espanyol, del 20 de febrer, per la qual es modifica la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal, per transposar Directives de la Unió Europea.
- Llei 38/2003 del Parlament espanyol, del 17 de novembre, General de Subvencions.
- Llei 9/2017 del Parlament espanyol, del 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic (LCSP).
- Ordre HFP/1030/2021, del 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.
- Ordre HFP/55/2023, del 24 de gener, relativa a l'anàlisi sistemàtica del risc de conflicte d'interès en els procediments que executen el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

Altres documents rellevants

- Avaluació del risc de frau i mesures efectives i proporcionades contra el frau (DG REGIO) EGESIF_14-0021-00, de 16 de juny de 2014 (Guidance Note on fraud risk assessment for 2014-2020).
- Comunicació de la Comissió (2021/C 121/01) - Orientacions sobre com evitar i gestionar les situacions de conflicte d'interessos de conformitat amb el Reglament Financer.
- OLAF Compendium of Anonymised Cases – Structural Actions (Recopilació de casos anònims: accions estructurals).

- OLAF practical guide on conflict of interest (guia pràctica sobre conflicte d'interessos).
- Comunicació 1/2017, del 6 d'abril, del Servei Nacional de Coordinació Antifrau (IGAE), sobre la manera com poden procedir les persones que tinguin coneixement de fets que puguin ser constitutius de frau o irregularitat en relació a projectes o operacions finançades totalment o parcialment amb càrrec a fons procedents de la Unió Europea.
- Guia per a l'aplicació de mesures antifrau en l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència. Servei Nacional de Coordinació Antifrau. 24 de febrer de 2022

1.1.2. Definicions

Integritat institucional: La integritat d'una entitat com la Fundació Privada per a la Recerca i Docència Sant Joan de Déu (**FSJD**) és el resultat de l'actuació diària de totes i cadascuna de les persones que treballen dins o per a aquesta organització. La integritat institucional va més enllà d'aprovar una política anticorrupció o de redactar un codi de conducta. Es produeix quan el funcionament operatiu de la institució (polítiques, processos i procediments, sistemes de treball, etc.), els estàndards ètics i les estratègies de prevenció de la corrupció estan plenament integrats per permetre assolir les finalitats (l'interès general) per les quals la institució va ser creada. Com més coherència i consistència existeixi entre totes aquestes actuacions i els principis, valors i normes de l'ordenament jurídic, més integritat institucional hi trobarem.

Cultura administrativa íntegra: cultura administrativa en què els processos, conductes i resultats de l'acció de la institució responen de manera explícita a una sèrie de normes, principis i valors ètics i de transparència.

Irregularitat: és un concepte ampli que comprèn infraccions normatives, per acció o omissió, que tenen com a efecte un perjudici. S'empra principalment en el context de la regulació de la Unió Europea, en la dimensió d'afectació al pressupost en projectes finançats per la Comissió Europea.

Frau: al cos normatiu de la Unió Europea, es fa referència al frau que afecta a els interessos financers, en matèria de despesa, qualsevol acció o omissió intencionada relativa a:

- L'ús o presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tinguin per efecte la percepció o retenció indeguda de fons procedents del pressupost general de les Comunitats Europees o dels pressupostos administrats per les Comunitats Europees o per compte propi.
- L'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que assoleixi mateix efecte.
- El desviament dels mateixos fons amb fins diferents a aquells per als quals van ser concebuts al principi. En paraules de la Comissió Europea, "l'element d'engany

intencionat és el que distingeix el frau del terme més general d'irregularitat". A l'ordenament jurídic intern, la noció de frau (fiscal, comercial, etc.) té sempre dues notes comunes: la intencionalitat i el artifici per defraudar o enganyar.

Corrupció: abús de la posició o càrrec a una institució en benefici privat. La Unió Europea distingeix la noció de corrupció pròpia del dret penal (necessàriament més estricta), d'una noció més àmplia utilitzada al vessant preventiu. En aquest segon sentit, la Unió Europea empra la definició del Programa Global de Nacions Unides contra la Corrupció i defineix corrupció com "l'abús de poder per obtenir beneficis de caràcter privat", en què queda inclòs tant el poder vinculat a l'ocupació d'un càrrec o lloc de treball públic (corrupció pública) com el propi del sector privat (corrupció privada).

Compliance: funció que identifica, assessora, alerta, fa seguiment i reporta els riscos de compliment de les organitzacions, és a dir, els riscos de rebre sancions per incompliments legals o de regulacions, tenir pèrdues financeres o de reputació produïts per incompliment de les lleis aplicables, regulacions, codis de conducta i estàndards de bones pràctiques. En aquest sentit, un sistema d'integritat ha d'incorporar la vessant de compliance, però va més enllà d'aquesta en tant que té per objectiu la preservació i garantia de l'interès general, a través de polítiques antifrau, però també de transparència, ètica i bon govern.

Conflicte d'interès: tota situació de risc on l'interès particular d'una persona podria interferir en l'exercici adequat del seu discerniment professional en nom d'una altra que, legítimament, confia en aquest judici. L'article 61 del Reglament Financer el defineix com segueix: "quan els agents financers i altres persones que participen en l'execució del pressupost [...], així com en la gestió, inclosos els actes preparatoris, l'auditoria o el control, vegin compromès l'exercici imparcial i l'objectiu de les seves funcions per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interès personal".

Els actors implicats en possibles conflictes d'interès són:

- a) Els treballadors/es a qui s'encomanen tasques de gestió, control i pagament, així com a un altre personal al qual es deleguin aquestes funcions.
- b) Els beneficiaris/es privats, contractistes i subcontractistes, les actuacions dels quals siguin finançades amb fons públics, inclosos els procedents de la UE

Conflicte d'interès real: El conflicte d'interès real es produeix quan la persona té un interès particular en una determinada decisió o discerniment professional, i es troba ja a situació efectiva d'oferir aquest judici. Ens trobem, doncs, davant d'un risc actual, present.

Conflicte d'interès potencial: el conflicte d'interès potencial es produeix quan la persona té un interès particular que podria influir en una determinada decisió des de la posició o càrrec que ocupa, en el moment en què encara no es troba en la situació d'oferir el judici. En aquest cas ens trobem davant d'un risc futur, que cal poder identificar a temps.

Conflicte d'interès aparent: el conflicte d'interès aparent quan no hi ha un interès particular real o potencial però una tercera persona podria concloure, raonablement, que sí existeix. Ens trobem davant d'un risc reputacional, que es pot contrarestar facilitant la informació que per aclarir que l'aparença de conflicte d'interès no és real.

Bandera vermella: indicador de detecció de possibles situacions de frau. És un sistema d'indicadors utilitzat principalment en la gestió dels fons europeus. La materialització d'una bandera vermella no implica necessàriament l'existència de frau.

OCNP: Òrgan de Compliment Normatiu de la Província Sant Joan de Déu Espanya. Desenvolupa la funció de compliance a nivell de la Província Sant Joan de Déu Espanya de l'Orde Hospitalari Sant Joan de Déu.

OCN de la FSJD: Òrgan de Compliment Normatiu de la FSJD. Es coordina i reporta al OCNP.

Codi de conducta: estableix els principis i normes de conducta que han de guiar el comportament de les persones, ajudant a consolidar una conducta de compliment normatiu i ètica empresarial. L'Orde de Sant Joan de Déu disposa d'un Codi de Conducta que és d'aplicació a tota la Província Sant Joan de Déu Espanya i, alineat amb aquest, la FSJD disposa del seu propi Codi de conducta.

1.2. La FSJD

1.2.1. Introducció general a la FSJD

La Fundació Privada per a la Recerca i Docència Sant Joan de Déu té com objectiu contribuir a la millora de la salut i el benestar de les persones, fomentant, donant suport i coordinant la recerca que es realitza en els centres de Sant Joan de Déu d'acord amb els seus valors: Hospitalitat, Respecte, Qualitat, Responsabilitat i Espiritualitat.

La tasca de la Fundació s'emmarca dins l'activitat de l'Orde Hospitalari de Sant Joan de Déu, que, partint del concepte d'hospitalitat i amb un caràcter universal, procura acollir, atendre i ajudar les persones, especialment les més vulnerables o amb problemes d'integració social o de salut. La recerca de Sant Joan de Déu abasta diferents àrees de coneixement, fonamentalment en els camps de la salut maternoinfantil i la salut mental, tot i que també hi ha grups que investiguen altres branques, entre les quals destaquen la recerca sobre poblacions socialment vulnerables.

L'Orde Hospitalari Sant Joan de Déu té el seu origen al segle XVI, i actualment és present en més de 50 països d'arreu del món. Està formada per 1.230 germans, més de 40.000 col·laboradors entre professionals i voluntaris, i més de 300.000 benefactors. La Província d'Aragó – Sant Rafael, una de les tres en què es divideix l'estat espanyol, està integrada per més de 5.000 professionals, 1.052 voluntaris i 81 germans, a més d'una xarxa de donants.

Sota el concepte d'Hospitalitat, es cuida l'acollida, la promoció de la salut, l'acompanyament i el compromís en les realitats més vulnerables de la nostra societat des d'un concepte ampli d'universalitat i afavorint la professionalitat. El treball que l'Ordre realitza a la Província és visible a través de centres assistencials, hospitals, centres de salut, serveis socials i comunitats de religiosos. Es tracta de centres plurals amb un compromís social compartit en molts casos amb altres institucions de caràcter públic, eclesial o privades amb les que hi ha una afinitat en la motivació i una visió compartida.

1.2.2. Organigrama

L'organigrama de la FSJD, respecte a la composició dels seus òrgans de govern i direcció, es troba a: <https://www.sjdrecerca.org/ca/fundacio/organs-de-govern/>

Respecte a aquesta estructura, la gestió de les mesures contemplades en el present Pla correspondrà als òrgans i unitats orgàniques de la FSJD que tinguin atribuïda la competència d'execució de projectes finançats per la Unió Europea, en particular:

- Àrea de Persones i Valors: Sense perjudici de les funcions ordinàries que ja li corresponen, en execució del Pla de mesures antifrau, correspondrà a l'Àrea de Persones i Valors
 - o a) Planificar i programar les activitats de formació al personal que s'estableixen com a mesures de prevenció.
 - o b) Instruir els procediments disciplinaris al fet que donin lloc les irregularitats detectades.
- Àrea de Finances: Sense perjudici de les funcions generals que té atribuïdes correspondrà a l'Àrea de Finances, l'exercici de les següents funcions:
 - o a) Realitzar les comprovacions d'informació i documentació respecte dels expedients de contractació.
 - o b) Recopilar les declaracions d'absència de conflictes d'interès de les persones que participin en els procediments d'adjudicació.
 - o c) Sol·licitar dels contractistes i subcontractistes l'autorització de cessió de dades a l'efecte d'auditoria i control d'ús i la informació sobre la seva titularitat real.
 - o d) Comprovar potencials conflictes d'interès i informar de les actuacions dutes a terme al Responsable de Compliment (OCNC).
- Àrea de Promoció i Gestió de la Recerca (Project Manager). En execució de les mesures establertes en el present Pla, els hi correspon:
 - o a) Vetllar pel comportament ètic i íntegre del personal, intern o extern, que participi en l'execució dels projectes.
 - o b) Verificar en el marc de cada contracte la inexistència d'indicadors d'alerta de risc de frau, i comunicar al Responsable PMA aquells la presència dels quals es detecti.
- Responsable PMA: Correspondrà al Responsable PMA (Direcció de Promoció i Gestió de la Recerca), en execució de les mesures establertes en aquest Pla, les següents funcions:
 - o Vetllar pel correcte desenvolupament i compliment del Pla.

- b) Coordinar i programar les accions per a la seva implementació.
- c) Analitzar el seu funcionament i proposar modificacions.
- d) Vetllar pel compliment de les accions correctives.
- Informar periòdicament al Comitè de Direcció sobre les seves actuacions. A tal efecte, s'elaborarà almenys un informe anual sobre el compliment del Pla.
- f) Promoure l'actualització del Pla i de l'avaluació de riscos.
- Òrgan de Compliment Normatiu: Amb relació a aquest Pla, l'OCN tindrà les següents funcions:
 - Investigar les situacions de frau.
 - La recerca, avaluació i qualificació dels supòsits de frau com a sistèmics o puntuals.
 - Proposar als òrgans competents l'adopció de les mesures de correcció que resultin procedents, en funció de la qualificació del frau com a sistèmic o puntual.
 - Proposar l'adopció de mesures de prevenció i detecció addicionals a les ja previstes en aquest Pla.
 - La gestió i seguiment del canal intern de denúncia interna. A través del canal intern de denúncia es rebran les denúncies, es registraran i posteriorment s'investigaran. A més, es mantindrà la comunicació amb el denunciant i, en cas necessari, se sol·licitarà informació addicional i finalment se l'informarà sobre les mesures previstes o adoptades per a seguir la seva denúncia i sobre el resultat final d'aquesta.
 - Comunicar, quan resulti oportú, al Servicio Nacional de Coordinación Antifraude, i/o a l'Oficina Europea de Lluita Antifrau (OLAF).

1.2.3. Condició de centre CERCA

La FSJD és un centre CERCA (<https://cerca.cat/centres-cerca/>) i, com a tal, disposa del corresponent Pla Estratègic.

1.4. Sistema de Compliance a la FSJD

La FSJD disposa d'un sistema de compliment jurídic-penal que va ser aprovat per el Patronat de la Fundació, en la seva darrera versió, el 15/2/24. Aquest sistema de compliment té per objecte garantir l'adhesió de la FSJD a l'Ordenament Jurídic vigent i a la normativa i regles pròpies de l'Ordre de Sant Joan de Déu, així com fomentar una conducta ètica i íntegra de tots els professionals i col·laboradors de la FSJD. Pot trobar-se el detall del dit sistema de compliance a la web institucional:

<https://www.sjdrecerca.org/es/fundacion/politicas-y-normativas/normativas/>.

Adicionalment, atès que la FSJD té reconeguda la condició de centre CERCA, li resulta d'aplicació el Codi de Conducta CERCA.

El present Pla de Mesures Antifrau no substitueix la normativa interna pròpia de la FSJD, sinó que les complementa i amplia en allò relatiu a l'execució de fons del MRR.

2.- OBJECTE I CONTINGUT

L'objecte del present document és establir el Pla de Mesures Antifrau (**PMA**) DE LA FSJD, com a element clau per accedir als fons Next Generation però també com a eina per assegurar el compliment normatiu i la integritat a l'organització, afegix valor a la institució, minimitza riscos de delictes i infraccions, protegeix la reputació de la FSJD, i contribueix a conscienciar sobre els riscos de corrupció i frau.

El PMA compleix amb els requisits legalment establerts:

- a) Aprovació per l'òrgan de govern de la FSJD.
- b) Estructurar les mesures antifrau al voltant dels quatre elements clau de l'anomenat «cicle antifrau»: prevenció, detecció, correcció i persecució.
- c) Preveure la realització d'una avaluació del risc, impacte i probabilitat de risc de frau en els processos clau de l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència i la revisió periòdica, biennal o anual segons el risc de frau i, en tot cas, quan s'hagi detectat algun cas de frau o hi hagi canvis significatius en els procediments o el personal.
- d) Definir mesures preventives adequades i proporcionades, ajustades a les situacions concretes, per reduir el risc residual de frau a un nivell acceptable.
- e) Preveure l'existència de mesures de detecció ajustades als senyals d'alerta i definir el procediment per aplicar-los efectivament.
- f) Definir les mesures correctives pertinents quan es detecta un cas sospitós de frau, amb mecanismes clars de comunicació de les sospites de frau.
- g) Establir processos adequats per al seguiment dels casos sospitosos de frau.
- h) Definir procediments de seguiment per revisar els processos, procediments i controls relacionats amb el frau efectiu o potencial, que es transmeten a la revisió corresponent de l'avaluació del risc de frau.
- i) Específicament, definir procediments relatius a la prevenció i correcció de situacions de conflictes d'interès (en particular, subscripció d'una Declaració d'Absència de Conflictes d'Interès pels qui participin en els procediments d'execució del PRTR, la comunicació al superior jeràrquic de l'existència de qualsevol potencial conflicte de interessos i l'adopció per aquest de la decisió que, en cada cas, correspongui).

3 - ÀMBIT D'APLICACIÓ

El Pla tindrà una durada indefinida. Totes les previsions i continguts especificats en aquest PMA són d'aplicació a la totalitat dels fons rebuts, tant aquells que provenen de manera directa com els que ho fan de manera indirecta, del MRR.

Tot i la durada indefinida, el PMA es revisarà de forma periòdica, bianualment. En tot cas, l'avaluació del risc, impacte i probabilitat de risc de frau en els processos clau de l'execució es revisarà bianualment o anualment quan s'hagi detectat algun cas de frau o hi hagi canvis significatius en els procediments o en el personal.

El PMA implica un compromís ferm en l'adhesió a les directrius establertes en el mateix, assegurant una gestió rigorosa i transparent dels fons provinents del MRR. El Pla està dissenyat per garantir la màxima integritat en el maneig d'aquests recursos, establint un marc clar i definir per a la seva correcta administració dins de la FSJD.

4-. CONFECCIÓ DEL PMA. RESPONSABILITATS EN L'EXECUCIÓ DEL PMA

4.1. Confecció del PMA

Per confeccionar el PMA s'ha elaborat el corresponent estudi de riscos, analitzant els processos de gestió de fons europeus, detectant els controls existents i proposant les millores que s'han considerat pertinents.

4.2. Responsabilitats

La FSJD reconeix i manifesta la seva responsabilitat i compromís ferm amb el disseny i la implementació eficaç del Pla de Mesures Antifrau. Així mateix, els membres del Comitè de Direcció de la FSJD són conscients del seu compromís amb el PMA i la seva aplicació.

Per a garantir el seguiment adequat del PMA, s'ha nomenat a la Directora de Promoció i Gestió de la Recerca de la FSJD com a responsable de vetllar pel seu impuls i supervisió (**Responsable PMA**), assegurant-se que la seva implementació sigui portada a terme de manera correcta i eficient.

Cal destacar que el PMA és d'aplicació a tot el personal de la FSJD. No obstant això, els principals destinataris seran aquells subjectes que gestionin o tinguin vinculació amb fons europeus dins de l'organització, independentment del càrrec o de la posició que ocupin, i això en relació a totes les activitats i funcionament desenvolupats.

Totes les disposicions contingudes en aquest PMA, així com altres eines de control derivades del mateix, formen part de les obligacions laborals dels treballadors de la FSJD. Serà deure de la FSJD informar-los d'aquestes obligacions de manera oportuna. En aquest sentit, qualsevol inobservança de les mateixes podria ser objecte de sancions disciplinàries.

5.- ACTUALITZACIÓ I SEGUIMENT DEL PMA

5.1. Revisió periòdica

El Pla de Mesures Antifrau serà sotmès a revisions periòdiques, com a mínim bianuals, per garantir la seva actualitat i eficàcia. Aquestes revisions consideraran canvis en la normativa, en l'entorn operatiu i en les pràctiques de gestió de fons.

Les revisions seran responsabilitat del Responsable PMA, en col·laboració amb els departaments jurídic i financer.

5.2. Actualització del contingut

En cas de canvis legislatius, nous riscos identificats o incidències rellevants, el contingut del pla serà actualitzat per reflectir aquestes novetats.

Les actualitzacions hauran de ser impulsades per el Responsable PMA aprovades pel Comitè de Direcció i comunicades a tot el personal implicat.

5.3. Informes de seguiment

Es realitzaran informes anuals de seguiment per avaluar la implementació del pla i l'eficàcia de les mesures adoptades. Els informes inclouran recomanacions per a millores i ajustaments necessaris. Aquests informes seran confeccionats per els Serveis Jurídics de la FSJD i validats per el Responsable PMA.

5.4. Formació contínua

Es proporcionarà formació contínua al personal sobre les polítiques antifrau i les actualitzacions del pla. Es promourà una cultura de transparència i integritat a través de sessions formatives i materials de comunicació interna. La formació anirà a càrrec del Departament de Persones i Valors.

5.5. Mecanismes de retroalimentació

S'establiran canals per rebre suggeriments i comentaris del personal sobre la gestió del Pla. Addicionalment, es fomentará la participació activa del personal en el procés de millora contínua del pla.

5.6. Compromís de la Direcció

La Direcció reitera el seu compromís amb l'efectiva implementació i seguiment del pla, assegurant que les pràctiques antifrau siguin una prioritat en la gestió dels fons del MRR.

La implementació efectiva i el seguiment rigorós d'aquest Pla de Mesures Antifrau són essencials per assegurar una gestió íntegra i transparent dels fons del MRR, garantint així el compliment de les nostres obligacions ètiques i legals.

6.- MESURES DE PREVENCIÓ EXISTENTS I IMPLEMENTADES DIRIGIDES A REDUIR EL FRAU

Les mesures preventives existents i implementades a la FSJD per reduir el risc de frau en la gestió dels fons MRR són:

- **Subscripció d'una Declaració d'Absència de Conflictes d'Interès (DACI), que consta a l'apartat 7 del PMA.**
- **Disseny d'un Mapa de Riscos (apartat 8 PMA).**
- **Procediment específic per abordar els conflictes d'interès (punt 9 del PMA).**
- Existència de polítiques i procediments interns sobre la gestió de fons i la prevenció del frau:
 - o Declaració institucional de lluita contra el frau (aprovada el 17/6/2024)
 - o Codi de Conducta de la FSJD (aprovat el 15/2/24)
 - o Codi de Conducta dels centres CERCA
 - o El propi Pla de Mesures Antifrau.
 - o La FSJD també compta amb procediments estandarditzats per a la revisió i aprovació de despeses i transaccions financeres. Aquestes polítiques i procediments inclouen específicament programes de prevenció de la corrupció, el frau i els conflictes d'interessos (arts. 8, 11 i 12 del Codi de Conducta de la FSJD).
 - o Addicionalment, la FSJD disposa d'una política d'aplicació dels principis del PRTR (com Annex).
- Formació i sensibilització: Sessions de formació regulars per a tot el personal sobre les polítiques antifrau i les millors pràctiques en la gestió de fons. Campanyes de sensibilització sobre les conseqüències del frau i la importància de la integritat en la gestió financera.
- Aplicació estricta de la normativa i controls interns rigorosos.
- Supervisió i revisió contínua del model de prevenció.
- Existència de canal de denúncia: <https://canaldenuncia.sjd.es/>
- Publicació de la informació a la web
- Cooperació amb entitats reguladores, per assegurar la transparència i el compliment normatiu.

Aquest conjunt de mesures té com a objectiu principal reduir significativament el risc de frau en la gestió dels fons del MRR, promovent així una cultura d'integritat i transparència dins de la nostra organització.

7.- DECLARACIÓ ANTIFRAU DE LA FSJD

La FSJD es compromet al compliment de les normes jurídiques i ètiques, adherint-se als principis d'integritat, objectivitat, rendició de comptes i honradesa en l'exercici de les seves funcions.

En aquest context, el personal al servei de la FSJD ha de vetllar pels interessos generals, actuant amb subjecció i observança de l'ordenament jurídic. Els nostres professionals es regeixen per principis d'hospitalitat, objectivitat, integritat, neutralitat, responsabilitat, imparcialitat, confidencialitat, dedicació al servei públic, transparència, exemplaritat, austeritat, accessibilitat, eficàcia, honradesa, promoció de l'entorn mediambiental, i respecte a la igualtat entre dones i homes.

Així mateix, la FSJD disposa d'un propi Codi de Conducta, en el qual es detallen els principis que regeixen la nostra entitat. Aquest codi estableix les directrius per assegurar una actuació sempre alineada amb els nostres valors i amb el compromís ferm de lluitar contra qualsevol tipus de frau i corrupció en totes les nostres àrees d'activitat.

8.- MAPA DE RISCOS

Per a l'elaboració d'aquesta secció del PMA, s'ha procedit a avaluar el risc de frau en els processos clau de la FSJD. Els resultats de l'anàlisi són presentats en **Mapa de Riscos Annex, denominat "Catàleg de riscos de projectes amb finançament del Mecanisme de Recuperació i Resiliència (MRR)"**.

9.- PROCEDIMENT PER ABORDAR ELS CONFLICTES D'INTERÈS

El conflicte d'interessos no constitueix frau en si mateix, però, com que és un primer indicador que pot derivar en una situació potencial de frau, l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, aborda en el seu article 6 el Reforç de mecanismes per a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i el conflicte d'interessos, establint l'obligatorietat de disposar d'un procediment per abordar el conflicte d'interessos i de complir amb la Declaració d'Absència de Conflicte d'Interessos (DACI) en els procediments d'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

En la seva Comunicació 2021/C 121/01, la Comissió Europea aporta Orientacions sobre com evitar i gestionar les situacions de conflicte d'interessos d'acord amb el Reglament Financer. Aquesta Comunicació és la que s'ha de prendre com a referència per a l'elaboració del procediment per detectar, abordar i corregir els possibles conflictes d'interès.

Els possibles actors implicats en el conflicte d'interessos seran:

- i) Els empleats públics que realitzen tasques de gestió, control i pagament i altres agents als quals se'ls hagin delegat alguna/es d'aquesta/es funció/ns.
- ii) Aquells beneficiaris privats, socis, contractistes i subcontractistes, les actuacions dels quals siguin finançades amb fons, que puguin actuar a favor dels seus propis interessos, però en contra dels interessos financers de la UE, en el

marc d'un conflicte d'interessos. Aquest seria el supòsit que podria afectar a la FSJD

Atenent a la situació que motivaria el conflicte d'interessos, es pot distingir entre:

i) Conflicte d'interessos aparent: es produeix quan els interessos privats d'un empleat públic o beneficiari són susceptibles de comprometre l'exercici objectiu de les seves funcions o obligacions, però finalment no es troba un vincle identificable i individual amb aspectes concrets de la conducta, el comportament o les relacions de la persona (o una repercussió en aquests aspectes).

ii) Conflicte d'interessos potencial: sorgeix quan un empleat públic o beneficiari té interessos privats de tal naturalesa, que podrien ser susceptibles d'ocasionar un conflicte d'interessos en el cas que haguessin d'assumir en un futur determinades responsabilitats oficials.

iii) Conflicte d'interessos real: implica un conflicte entre el deure públic i els interessos privats d'un empleat públic o en el que l'empleat públic té interessos personals que poden influir de manera indeguda en el desenvolupament de les seves funcions i responsabilitats oficials. En el cas d'un beneficiari implicaria un conflicte entre les obligacions que es contrauen al sol·licitar l'ajuda dels fons i els seus interessos privats que poden influir de manera indeguda en el desenvolupament de les citades obligacions.

La normativa espanyola ja configura un sistema de prevenció del conflicte d'interès, el que constitueix un punt de partida per al procediment a definir en relació amb la prevenció i gestió del conflicte d'interès segons l'enfocament proactiu i específic que s'exigeix en l'àmbit de la gestió de fons europeus. Segons el que disposa l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, els elements bàsics seran:

A) Compliment obligatori d'una Declaració d'Absència de Conflicte d'Interès (DACI) per tots els intervinents en els procediments d'execució del PRTR com a mesura preventiva del conflicte d'interès.

Tots/es els involucrats de la FSJD en la gestió de fons europeus hauran de complimentar aquestes declaracions, les quals hauran de constar en els corresponents expedients per garantir una adequada pista d'auditoria.

Igualment, el/els beneficiaris que, dins dels requisits de concessió de l'ajuda, hagin de portar a terme activitats que presentin un conflicte d'interessos potencial, així com a contractistes i subcontractistes hauran de subscriure la corresponent DACI.

El model de DACI consta annex al present PMA.

B) Procediment per abordar, gestionar i resoldre les situacions de conflicte d'interès, com a mesures relacionades amb la detecció i resolució d'aquestes situacions. A la FSJD en cas que es donin situacions de potencial conflicte d'interès es procedirà de la següent forma:

- Per part de la persona afectada per el conflicte:

Obligació de comunicar al superior jeràrquic pel possible conflicte d'interès per part de la persona afectada (article 61 Reglament Financer): Quan existeixi el risc d'un conflicte d'interessos que impliqui a un membre del personal que participi en un procediment d'execució del PRTR, la persona en qüestió remetrà l'assumpte al seu superior jeràrquic. Aquesta obligació és de declaració immediata, tan aviat com se'n tingui coneixement, si sorgeix una situació de conflicte d'interès després de la presentació de la declaració inicial, abstenció de la persona afectada d'actuar en el procediment i remissió del cas al superior jeràrquic (això no significa necessàriament que la declaració inicial fos falsa).

- Per part d'un/a tercer/a que tingui coneixement d'un conflicte d'interès:

Qui tingui coneixement del possible conflicte d'interès ho remetrà al superior jeràrquic d'aquesta

- Per part del superior jeràrquic de la persona afectada:

El/la superior jeràrquic haurà d'analitzar els fets amb la persona implicada per aclarir la situació i confirmarà per escrit si es considera que existeix un conflicte d'interessos. Si és així, haurà d'adoptar les mesures que procedeixin, en el seu cas sol·licitar a la persona afectada la seva abstenció del procediment.

- Per part de la FSJD:

Es procedirà a realitzar una anàlisi per determinar si la situació de conflicte d'interessos detectada ha pogut produir-se també en algun altre procediment en el qual hagi participat la persona afectada. Si procedeix, la FSJD notificarà l'existència del conflicte a l'entitat concedent de l'ajut o subvenció.

L'OCN de la FSJD serà, en darrera instància, l'òrgan competent per conèixer dels conflictes d'interès, que aplicarà el procediment d'investigació existent a la FSJD. Totes les mesures adoptades en resposta a situacions de conflicte d'interessos s'hauran de documentar.

10- ACTUACIÓ EN CAS DE DETECCIÓ DE POSSIBLE FRAU

D'acord amb el que s'estableix a l'Ordre de referència, en el supòsit que es detecti un possible frau, o la seva sospita fonamentada, la FSJD haurà de:

- a) Suspendre immediatament el procediment, notificar tal circumstància en el més breu termini possible a les autoritats interessades i als organismes implicats

en la realització de les actuacions i revisar tots aquells projectes, subprojectes o línies d'acció que hagin pogut estar exposats al mateix;

b) Comunicar els fets produïts i les mesures adoptades a l'entitat decidora, o a l'entitat executora que li hagi encarregat l'execució de les actuacions, en aquest cas serà aquesta la que els comunicarà a l'entitat decidora, qui comunicarà l'assumpte a l'Autoritat Responsable, la qual podrà sol·licitar la informació addicional que consideri oportuna de cara al seu seguiment i comunicació a l'Autoritat de Control;

c) Denunciar, si fos el cas, els fets a les Autoritats Públiques competents, al Servei Nacional de Coordinació Antifrau –SNCA–, per a la seva valoració i eventual comunicació a l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraud;

d) Iniciar una informació reservada per depurar responsabilitats o incoar un expedient disciplinari, que serà instruït per l'OCN de la FSJD seguint el procediment existent a l'efecte.

e) Denunciar els fets, si escau, davant el Ministeri Fiscal, quan fos procedent.

La FSJD haurà d'avaluar la incidència del possible frau i la seva qualificació com a sistemàtic o puntual i, en tot cas, retirar els projectes o la part dels projectes afectats pel frau i finançats o a finançar pel MRR."

11.- CONTROL DE VERSIONS

Versió	Data	Observacions
01	22/01/2024	Edició inicial (Serveis Legals FSJD). El 27/2/24 va ser revisat per MAIO, assessors de l'OCN provincial.
02	21/03/24	Revisió per la Direcció de Promoció i Gestió de la Recerca
03	13/06/2024	Revisió i validació final de la Direcció d'Administració i Finances